

Metodyka nauczania – zasady egzaminowania

Egzamin z przedmiotu *metodyka nauczania* ma charakter dwuetapowy. Składa się z części teoretycznej (znajomość zagadnień z zakresu treści kształcenia i lektur) i praktycznej (umiejętność przeprowadzenia lekcji języka polskiego). Warunkiem przystąpienia do części teoretycznej egzaminu jest pozytywna ocena z egzaminu praktycznego, wyrażona stopniem (minimum ocena dostateczna) oraz odbycie wymaganych na danym etapie praktyk metodycznych. Egzamin teoretyczny w zależności od prowadzącego może mieć formę ustną lub pisemną.

1. 1. Lekcja egzaminacyjna – przebieg i kryteria oceny

Lekcja egzaminacyjna z metodyki przeprowadzona zostaje na odpowiadających studiom etapach edukacyjnych: w przypadku studiów licencjackich - na etapie II (szkoła podstawowa), w przypadku studiów magisterskich uzupełniających - na etapie III/ IV (gimnazjum/liceum), w przypadku studiów magisterskich pełnych - na wybranym etapie edukacyjnym II-IV.

Student/ka przygotowuje ją samodzielnie, korzystając z planu wynikowego, podręcznika oraz wybranych przez siebie materiałów dydaktycznych. W niezbędnym zakresie wykorzystuje też informacje udzielone przez polonistę w danej klasie. Lekcję ocenia prowadzący zajęcia z metodyki, a ocena wyrażona jest stopniem. Konspekt lekcji egzaminacyjnej prowadzący/a oddaje egzaminatorowi przed lekcją.

Kryteria oceny lekcji egzaminacyjnej:

- 1) Forma konspektu (umiejętność formułowania celów i tematu lekcji, informacje na temat metod, form pracy i środków dydaktycznych; zaplanowana notatka z lekcji).
- 2) Merytoryczna koncepcja zajęć.
- 3) Metodyczna realizacja (trafny dobór metod i form realizacji).
- 4) Spójność i następstwo poszczególnych ogniw lekcji.
- 5) Umiejętność nawiązywania kontaktu z uczniami.
- 6) Przygotowane środki dydaktyczne.
- 7) Formy sprawdzania osiągnięcia celów lekcji.

Po lekcji odbywa się rozmowa osoby hospitującej ze studentem/ką na temat przebiegu zajęć. Oczekuje się od studenta/ki umiejętności samooceny oraz podjęcia dyskusji na temat koncepcji lekcji i jej realizacji (z odwołaniem się do literatury przedmiotu).

2.1. Zagadnienia obowiązujące do egzaminu – studia licencjackie

1. Podstawowe dokumenty oświatowe – ich znaczenie w pracy szkoły i polonisty.
2. Język polski - wymiary przedmiotu.
3. Model nauczyciela polonisty.

4. Specyficzne zaburzenia rozwoju umiejętności szkolnych, zwłaszcza – specyficzne zaburzenia czytania i ortografii.
5. Kształtowanie pojęć/konstruowanie wiedzy a etapy rozwojowe dziecka w wieku szkolnym.
6. Metody nauczania na lekcjach języka polskiego w szkole podstawowej – kryteria doboru.
7. Odbiór różnych tekstów kultury.
8. Problemy odbioru literatury w szkole. Motywowanie do lektury.
9. Formy wypowiedzi ustnych i pisemnych w szkole podstawowej.
10. Funkcje i budowa nowoczesnego podręcznika do języka polskiego.
11. Typy zadań i pytań analitycznych w podręcznikach szkolnych.
12. Ocena i ocenianie – podstawowe zasady. Ocena a sprawdzian osiągnięć po klasie szóstej.
13. Planowanie procesu dydaktycznego i jego ewaluacja.
14. Literatura dziecięca i młodzieżowa na lekcjach języka polskiego.
15. Szkoła wobec kultury popularnej i nowych mediów.
16. Integracja na lekcjach języka polskiego (teatr, malarstwo, architektura, muzyka, fotografia, komiks itp.)

2.2. Zagadnienia obowiązujące do egzaminu – studia magisterskie uzupełniające

1. Podstawowe dokumenty oświatowe w odniesieniu do III i IV etapu edukacyjnego i sposoby ich wykorzystywania w praktyce zawodowej polonisty.
2. Kształcenie umiejętności rozumienia tekstu kultury w gimnazjum oraz szkole ponadgimnazjalnej.
3. Teoretyczne i praktyczne problemu odbioru literatury w szkole gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej.
4. Kształtowanie motywacji czytelniczej wśród uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.
5. Metody nauczania – kryteria doboru (na etapie edukacyjnym III i IV).
6. Podręczniki do szkoły gimnazjalnej/ponadgimnazjalnej.
7. Umiejętności tekstotwórcze uczniów gimnazjum/liceum: formy wypowiedzi ustnych i pisemnych, kryteria oceny wypowiedzi ustnych i pisemnych.
8. Planowanie i ewaluacja na III i IV etapie edukacyjnym. Plan wynikowy w pracy polonisty.
9. Przygotowanie do egzaminu gimnazjalnego oraz maturalnego.
10. Dialog na lekcji języka polskiego.
11. Szkoła wobec kultury popularnej i nowych mediów.

12. Indywidualizacja procesów nauczania języka polskiego (praca z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych).

2.3. Zagadnienia obowiązujące do egzaminu – studia magisterskie pełne

1. Podstawowe dokumenty oświatowe w odniesieniu do wszystkich etapów edukacyjnych, sposoby ich wykorzystywania w praktyce zawodowej polonisty.

2. Język polski – wymiary przedmiotu.

3. Kształcenie umiejętności odbioru tekstu kultury na lekcjach języka polskiego na różnych etapach edukacyjnych (II-IV).

4. Teoretyczne i praktyczne problemy odbioru literatury w szkole.

5. Kształtowanie motywacji czytelniczej uczniów.

6. Metody nauczania – kryteria doboru.

7. Podręczniki na lekcjach języka polskiego.

8. Umiejętności tekstotwórcze uczniów w odniesieniu do wszystkich etapów edukacyjnych: formy wypowiedzi ustnych i pisemnych, kryteria oceny wypowiedzi ustnych i pisemnych.

9. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności (ocena szkolna i ocenianie, przygotowanie do egzaminów zewnętrznych).

10. Plan wynikowy w pracy polonisty.

11. Dialog na lekcji języka polskiego.

12. Szkoła wobec kultury popularnej i nowych mediów.

13. Literatura dziecięca i młodzieżowa na lekcjach języka polskiego.

14. Indywidualizacja procesów nauczania języka polskiego (praca z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych).

3.1. Spis lektur na egzamin z metodyki (patrz: *Spis lektur podstawowych i uzupełniających obowiązujących na egzamin z metodyki*).